

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1058/2020
02.12.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија Звездане Лутовац, председника већа, Јелене Боровац и Драгане Маринковић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа пуномоћник Вера Миленковић, адвокат из ..., против тужене ББ из ..., коју заступа пуномоћник Ненад Сацаковић, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 947/19 од 17.10.2019. године, у седници одржаној 02.12.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ ревизија тужиоца и **ПРЕИНАЧУЈЕ** пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж 947/19 од 17.10.2019. године, тако што **СЕ ОДБИЈА** као неоснована жалба тужене и потврђује пресуда Основног суда у Јагодини П 544/18 од 07.12.2018. године у ставу првом и трећем изреке.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Основног суда у Јагодини П 544/18 од 07.12.2018. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца и тужена обавезана да тужиоцу на име доприноса стицању у заједници, на стамбеној кући која се налази у ... у улици ... број ... исплати новчани износ од 6.215,80 евра у динарској противвредности по најповољнијем курсу НБС који буде важио на дан исплате. Ставом другим изреке, одбијен је вишак тужбеног захтева од досуђеног из претходног става изреке до траженог износа од 8.000 евра у динарској противвредности са законском затезном каматом, као неоснован. Ставом трећим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 947/19 од 17.10.2019. године, преиначена је првостепена пресуда у ставу првом и трећем изреке тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се тужена обавезе да му на име доприноса стицању у заједници на стамбеној кући која се налази у ... у улици ... број .. исплати новчани износ од 6.215,80 евра у динарској противвредности по најповољнијем курсу НБС који буде важио на дан исплате, као неоснован. Тужилац је обавезан да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 496.574,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужена је поднела одговор на ревизију са захтевом за накнаду трошкова поводом тог одговора.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду применом члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11 ...55/14) који се примењује на основу члана 506. став 2. тог закона и утврдио да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су засновале брачну заједницу 1991. године, када су започели заједнички живот у ... у кући која је власништво тужене у улици ... број Заједница је трајала до 2011. године када је брак разведен пресудом Основног суда у Јагодини П2 147/11 од 31.10.2011. године. Заједницу парничних странака су чинила и њихова деца из претходних бракова и то три ћерке тужене и тужиочева ћерка. Тужена је од свог пок. супруга ВВ наследила наведену породично-стамбену зграду означену бројем ... на кп. бр. .../..., заједно са ћерком ГГ, тако да је у листу непокретности број ... КО ... уписана као сувласник са уделом од 3/8, док је ћерка ГГ уписана са уделом од 1/8, али како се ради о двојној породичној стамбеној згради која у катастру није физички подељена, то су као сувласници на истој са уделима од по 2/8 уписане и ДД и ЂЂ. Поред тога тужена је заједно са ћерком ГГ уписана као држалац са уделом од по 1/2 на згради означеној бројем ... (помоћни објекат са гаражом) на истој парцели. У току ове парнице, тужена и ћерка ГГ су као власнице 1/2 двојне породичне стамбене зграде број ..., површине 192 м2 и држаоци зграде означене бројем ..., у улици ... у ...на кп. бр. .../... КО ..., продале своје сувласничке уделе по уговору о купопродаји непокретности који је оверен у Основном суду у Јагодини под Ов .../... од 28.02.2014. године. Током трајања брачне заједнице парничних странака на предметној непокретности (главни стамбени објекат и помоћни са гаражом) извршена су улагања тако што је тужилац учествовао у адаптацији и то у два наврата 1996. године и 2008-2009. године. Предмет тужбеног захтева је исплата противвредности улагања тужиоца у адаптацију оба објекта постојећа на наведеној парцели. Оценом налаза и мишљења вештака грађевинске струке утврђено је да вредност објеката на којима је уписано право својине и других лица, на дан вештачења износи 4.887.075,00 динара, да је приликом прве адаптације уложено 1.738.179,00 динара, а приликом друге адаптације 1.630.226,00 динара, укупно 3.368.405,00 динара. У одсуству других доказа и доказа о висини зарада које су остваривали у току трајања брачне заједнице првостепени суд је закључио да су доприноси странака у стицању подједнаки, јер су и сами потврдили да су за извођење радова подизали кредите, да су новац који су стицали зарадом улагали у заједницу за потребе свих чланова породице, да су се бринули о четворо деце за које нису доказали да су и сама деца била учесници у стицању. Узимајући у обзир вредност уложеног у прву адаптацију од 1.738.179,00 динара и удео тужене од 3/8 у објекту означеном бројем ... (двојна породична стамбена зграда) што је њена посебна имовина, вредност увећања њеног удела износи 651.817,12 динара, док је на помоћном објекту уписана

као држалац са уделом од $\frac{1}{2}$, па како је вредност уложеног у другу адаптацију 1.630.226,00 динара то вредност увећања њеног удела износи 815.113,00 динара, односно укупно увећање је 1.466.930,12 динара. Како је допринос странака у увећању вредности посебне имовине тужене подједнак, половина наведеног износа је тужиочев допринос.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је делимично усвојио тужбени захтев и обавезао тужену да тужиоцу на име доприноса у стицању исплати новчани износ од 6.215,80 евра у динарској противвредности, налазећи да је подједнаким доприносом парничних странака извршено увећање вредности посебне имовине тужене.

Другостепени суд је заузео другачије правно становиште, па је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев, јер тужбом нису обухваћени као тужени сви сувласници на предметним непокретностима који имају положај нужних и јединствених супарничара као учесници материјално-правног односа у смислу члана 211. ЗПП. Налазећи поред тога да изрека првостепене пресуде није извршива будући да није извршено ближе одређење објеката на којима је удео тужене различит, нити је одређено на којој парцели су изграђени.

Основано се ревизијом тужиоца оспорава правилност пресуђења другостепеног суда. Наиме, одредбом члана 170. Породичног закона прописано је да ако је током трајања заједничког живота у браку дошло до незнатног увећања вредности посебне имовине једног супружника, други супружник има право на потраживање у новцу сразмерно свом доприносу (став 1.). Ако је током трајања заједничког живота у браку дошло до знатног увећања вредности имовине једног супружника, други супружник има право на удео у тој имовини сразмерно свом доприносу (став 2.).

Имајући у виду да је тужилац у току поступка преиначио тужбу истицањем облигационо-правног захтева, уместо захтева за утврђење сувласничког удела (преиначење дозвољено решењем на рочишту 28.09.2015. године), правилна примена материјалног права није налагала да тужбом као тужени буду обухваћени сви сувласници предметне непокретности. По члану 211. став 1. ЗПП нужно супарничарство постоји ако по закону или због природе правног односа тужбом морају да се обухвате сва лица која су учесници материјалноправног односа. Ако сва лица из става 1. овог члана нису обухваћена тужбом као странке, суд ће да одбије тужбени захтев као неоснован (став 2.). Првостепени суд је вредност увећања посебне имовине тужене током трајања заједничког живота у браку утврдио сразмерно величини њеног сувласничког дела на предметној непокретности и доприносу тужиоца, па се стварна легитимација тужене (а не и осталих сувласника) везује за чињеницу да је у обавези да другом супружнику исплати потраживање у новцу на име увећања вредности сопствене имовине у смислу наведене законске одредбе (члан 170. став 1. ПЗ). Тужилац је поставио облигационо правни захтев за исплату одређеног новчаног износа и изрека првостепене пресуде у побијаном делу садржи одлуку о делимичном усвајању захтева који се тиче главне ствари (плаћање новчаног износа и рок за извршење чинидбе) у смислу обавезне садржине изреке прописане у члану 355. став 4. ЗПП, насупрот погрешном закључку другостепеног суда да је пресуда неизвршива. Идентитет објеката на којима су изведени радови током трајања заједничког живота у браку, величина сувласничког дела тужене на истима, као и означавање парцеле на

којој су објекти изграђени, представљају чињенице о обиму посебне имовине једног супружника чија је вредност увећана током трајања заједничког живота у браку и улазе у чињенично стање, које је поред чињеница о доприносу другог супружника утврђено у првостепеном поступку. Зато су основани ревизијски наводи тужиоца да је другостепени суд погрешно применио материјално право.

Имајући у виду укупан успех странака у овој парници (по тужби и противтужби), правилна је и одлука првостепеног суда о трошковима парничног поступка.

Захтев тужене за накнаду трошкова састава одговора на ревизију од стране адвоката је одбијен на основу члана 154. став 1. ЗПП, јер се не ради о трошковима потребним за вођење ове парнице.

На основу члана 416. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Звездана Лутовац, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић